

„Fiatalok a háznál” - KINCS Est Keresztes Ilonával és családjával

2020.01.28.

„Létezik egy kagyló, amely kiizzadja az igazgyöngyöt, eszembe jutott róla a születés, a szülők hihetetlen nagy lelki munkája. Ha ebben a kagylóban benne ragadna az igazgyöngy, soha nem tudná betölteni azt, amiért lett.”

(Keresztes Ilona)

Benyomások, családi pillanatképek-a KINCS Est vendégei: **Keresztes Ilona**, a Kossuth Rádió Prima Primissima-díjas szerkesztő-műsorvezetője és legnagyobb fiai, **Mohay Gergely**, az EMMI Ifjúságügyi Főosztályának főosztályvezetője, **Mohay Bence**, az M4 Sport műsorvezetője, valamint a férj és édesapa, **Dr. Mohay Tamás**, néprajzkutató, egyetemi oktató.

Süveges Gergő, az est házigazdája moderálásával egy jóízűt beszélgettünk örökérvényű kérdésekről, egyebek között, hogy a különböző generációk során mennyire változtak meg a családi értékek, hova kerültek a hangsúlyok.

„Ezek a mai fiatalok” – régen és ma

Keresztes Ilona, az édesanya:

Amikor én voltam tizenéves, más volt a felállás a generációk között, sokkal inkább működött a tekintély, a tisztelet. Ma a szülők nem mernek nemet mondani, korlátokat állítani, nem mernek irányt mutatni, értékrendet meghatározni. Ez egy nagyon markáns különbség. Hogy a fiatalokkal mindig gond volt/van? Ez tényleg igaz, mert a fiatalok le akarnak válni a szülőkről, a saját útjukat keresik és egy olyan világ épül ki körülöttük, amit a felsőbb generáció nem ismer eléggé. Nekem szigorú szüleim voltak, de mind a ketten nagyon szerettek és féltettek minket, illetve volt egy határozott értékrendjük, amit át akartak nekünk adni. Én is lázadtam, bosszankodtam, úgy gondoltam, hogy így nem lehet élni. Majd anyaként ugyanezt átéltem, amikor a gyerekeim kamaszodni kezdtek.

Fiúk, számotokra mikor jött az első felismerés, hogy a szüleitek menthetetlenül régimódiak?

Mohay Gergő, az elsőszülött gyermek, a báty:

Régimódi? Nem is fordult meg a fejünkben a szüleinkkel kapcsolatban. Mivel mindkét ágról komoly zenészcsalád vagyunk, amikor elkezdtek az első Beatles kazettákat hallgatni, az kisebb megütközést váltott ki. Apáék nem értették, hogy ebben nekünk mi a jó? Akkor éreztem, hogy megvan a generációs különbség, de a régimódit nem használnám, mert mindig elég nagy szabadságot adtak nekünk és volt lehetőség a párbeszédre.

Mohay Bence, a másodszülött fiú, Gergő 2 évvel fiatalabb öccse:

Sose merült fel, hogy régimódiak lennének, anyáék friss gondolkodásúak voltak, láttuk, hogy megvan a szilárd értékrend, de megvan a mi szabadságunk is. Én nem akartam lázadó kamasz lenni. Az igaz, hogy vannak dolgok, amiket mi másként szeretünk csinálni.

Keresztes Ilona, az édesanya:

A kamaszoknak lázadniuk kell, mert az a dolguk, hogy leváljanak a származási családjukról és kialakuljon a saját személyiségük. Ez vele jár, meg kell tenniük. Ha ez nem teszik meg, ami kimarad, később fogják bepótolni. A lázadásnak akkor van értelme, ha valamihez képest lázadnak és a szülőknek kötelességek megadni azt a valamit.

Jövőkép, célok, vágyak - régen és ma

Keresztes Ilona, az édesanya:

Amikor én voltam fiatal, sokkal inkább benne volt a gondolkodásunkban az, hogy házasodni szeretnénk, családot szeretnénk. Most azt látom, hogy van egy olyan időszak a fiataloknál, amikor párkapcsolatokat alakítanak, szerelmesek, együtt járnak, de a házasságra még nem gondolnak. Ez nagyon nagy változás az akkori felfogáshoz képest, amikor arányaiban többen házasodtunk. Párhuzamos volt a családi élet szándéka és a karrierpálya építése. Mára a sorrend megváltozott: első a karrier, utána a család.

A szüleim nagyon szerették egymást, mindig tudtam, hogy a veszekedésnek kibékülés lesz a vége, az föl sem merült, meg sem történhetett, hogy elválnak. Az én képem arról, hogy férjhez megyek-biztonságos, belátható volt.

Nagyon megváltozott a nők szerepéről való gondolkodás, a lányok félnek, hogy a családi életben elveszítik azokat a tágabb lehetőségeket, amelyek addig rendelkezésükre állnak. Külföld, nyelvengeteg mindent ki kell próbálni. A médiának óriási felelőssége van abban, hogy merjenek a fiatalok gyereket vállalni. Szerintem a mai világra lehet a leginkább gyereket szülni.

Mohay Gergő, az elsőszülött gyermek, a báty:

Mi egy nagyon idilli, gyerekként tökéletesnek megélt házasságot láttunk. Nagyon magasan volt a mérce, ezért egy olyan házasságba nem akartunk volna belekezdeni, ami nem üti meg ezt a szintet. Általánosságban: van, aki azért nem mer belevágni, mert túl tökéleteset látott és van, aki olyat, ami szétment és ezért nem hiszi el, hogy jól is lehet csinálni. Míg az ember megtalálja a házastársát, hosszú tanulási folyamaton kell keresztül mennie, ameddig rájön, hogy melyek a fontos dolgok, mi kell meglegyen, ahhoz, hogy érezze, hogy a kapcsolat akár egy életre szólhat. Anyáék korán szerettek volna családot, gyereket, a mai fiatalok is szeretnék boldogok lenni, terveznek családot, de később, sok együttes feltétel teljesülése után. Ezen kívül elég dominánsan jön fel a karrier, az önmagvalósítás, az utazás. Kutatásokból is ez derül ki.

Mohay Bence, a másodszülött fiú, Gergő 2 évvel fiatalabb öccse:

Az én generációm azért nem házasodik korán, mert 21- 23 évesen nem érezzük magunkat eléggé érettnek. Félünk attól, hogy ha túl korán belevágunk egy élethosszig tartó kapcsolatba, egyszer csak eljön az a pont, hogy nem éltünk eleget, nem ragadtunk meg minden lehetőséget és az lesz az érzésünk, hogy lemaradunk valamiről, mert túl hamar lehorgonyoztunk. Mivel a munkaerőpiacon nagyon sok olyan munkakör létezik, amelyről nem lehet tudni, hogy 10 év múlva egyáltalán létezni fog, a fiatalok elsődlegesen a saját életpályájukat tervezik.

Mohay Tamás, az édesapa:

Az én fiatalságom idején sokkal kevesebb volt az idősebb, mint a fiatal, most pedig sokkal kevesebb a fiatal, mint az idős és ezért ők a fejük fölött látják tornyosulni mindazokat, akik valamit elértek. Jövőkép tekintetében azt látom, hogy a tudomány egyre kevésbé érdekli a huszonéveseket.

Elvárások - régen és ma

Keresztes Ilona, az édesanya:

Személyes tapasztalataimból tudom, hogy sok függ attól, ahogyan átadjuk a tudást. Meg kell tanítani a fiatalokat kérdezni, az információkat kezelni, hogy tiszteljék mások véleményét, tudjanak szelektálni. Föl kell vállalni az ütközést. Kell a keret, kell a húzóerő és kell a törődés, mindez együtt.

Mohay Bence, a másodszületett fiú, Gergő 2 évvel fiatalabb öccse:

Szerintem az emberek egy idő után elfelejtik, hogy milyenek voltak fiatalon. Nem a mostani, hanem az akkori önmagunkhoz kell mérni magunkat. Én nem gondolom, hogy egy negatív irányba tartó folyamat lenne most, hogy mindig egyre nehezebb a következőnek, mindig egyre rosszabb a világ. Optimista vagyok.

Mohay Gergő, az elsőszületett gyermek, a báty:

Régen volt egy kollektív tudás, amit az idősek tudtak és azt átadták a fiataloknak. Mára a tudásanyag megnövekedett. A múlt különösebben nem érdekli a fiatalokat, inkább a jövő felé fordulnak. Viszont a nagyszülőkhöz nagyon kötődik ez a generáció, ők biztonságot árasztanak.

Mohay Tamás, az édesapa:

Átbillentünk, 25 évesen nem tudják a fiatalok, hogy mi a munka. Az a fajta mintakövetés, hogy olyasmivel szeretnék foglalkozni, amivel magamat hasznossá teszem, nagyon későre kitolódott.

Segíteni - ma a holnapért

Mohay Tamás, az édesapa:

Abból a magatartásból, hogy megváltoztassuk a fiatalokat, át kell térnünk arra, hogy mi magunk változzunk meg. Alkalmassá kell válnunk arra, hogy a gyümölcsöző, párbeszédre jó viszonyt fenn tudjunk tartani.

Mohay Gergő, az elsőszülött gyermek, a báty:

A fiatalok nagyon vágnak a közösségre, egyszerre offline és online élik meg. Próbáljunk meg minél több olyan közösségi élményt adni a fiataloknak, ahol föl tudnak oldódni, társakat szerezni. A másik kulcsszó a mai generációnak: a hitelesség.

Keresztes Ilona, az édesanya:

Én hiszek a média, a szavak erejében, hogy minél többször beszéljünk arról, ami jó, ami segít. Nagyon nagy szükség van megmutatni a fiataloknak, hogy milyen állomásokon fognak keresztülhaladni, és ezek hogyan érinthetik őket. Nem kell féltetni a gyerekeket!

Mohay Bence, a másodsülött fiú, Gergő 2 évvel fiatalabb öccse:

Vannak barátaim, akiknek a példáján tanulni tudok. A szilárd értékrendek adják a támpontokat, hogy tudjuk, hogyan kell dönteni a nehéz helyzetekben.